

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Kun en Spillemand

Citation: Andersen, H. C.: "Kun en Spillemand", i Andersen, H. C.: *Kun en Spillemand*, udg. af Mogens Brøndsted, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 304. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen05val-shoot-idm139867558421280/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Kun en Spillemand

- 138 *Agnete*: formodentlig sammenblanding af visen om Agnete og havmanden med folkeviser om havfruer. – *Katzen*: se n.t. s. 85. – *Bommes*: groft bomuldstof. – *Gil Blas*: titelhelten i en klassisk gavtyvetomar af den franske forfatter Lesage (sml. n.t. s. 101).
- 139 *voltigerede*: sprang behændigt.
- 140 *Mitau*: komedie af Sauvage og Lurieu, overs. af N.V. Dorph, opført 1835 på Det kgl. Teater.
- 141 *Mitau*: byen Mitau i Kurland. – *Liebau*: kystbyen Liebau i Kurland. – *Memel*: Litauens vigtigste havneby. – *Bornhøved*: se n.t. s. 62.
- 142 *Snurren*: værtsbustnavn. – *positive*: fæstslæde, åbenbarede.
- 143 *La jeunesse . . .*: fr., »Ungdommen er illusionernes tid.« – *Schon bist . . .*: ty., »Smuk er du,/ det ved du/ kun allefor vel/ O vidste/ du det mindre,/ så var du det mere.« – *F. Ruckert*: tysk digter (1788-1866). Af »Variationen« (1810).
- 144 *Soldaterchatot*: se n.t. s. 10. – *Lazarus*: Lukas Ev. 16. 20.
- 145 *Parabelen*: lignelsen om de betroede talenter, Matth. Ev. 25,14. – *Absolution*: syndsforladelse.
- 146 *Gnav*: ital., spil med brikker. – *Fährposten*: ty., postvognen. – *Nicolai*: den tyske auditor Gustav N. (1795-1852) blev som italiensrejsende så skuffet, at han 1834 udgav den anførte stærkt kritiske rejsebeskrivelse med titlen »Italien som det virkelig er.« – *bedede*: gjorde ophold.
- 147 *sylpheagtig*: af Sylphe, luftånd.
- 148 *Suurdeig*: kunne ordineres imod feber, hovedpine m.m., sml. eventyret »Moses«. – *Attention*: agt pågivenesshed. – *svindel*: svimmel.
- 149 *Mignon*: ung sydlandsk pige fra en linedansertrup i Goethes roman *Wilhelm Meisters Lehrjahre* (1795-96). – *En amerikansk forfatter*: Washington Irving i den s. 117 nævnte bog.
- 150 *Josephs Drøm*: 1. Mosebog 37,7.
- 151 *Uglspil*: gavtyv (sml. n.t. s. 197).
- 152 *elegiske*: sorgende, sorgelige. – *Oehlenschläger*: skrev bla. de historiske tragedier *Hakon Jarl i sin Rige* (1805) og *Painatke* (1807) med henholdsvis norsk og dansk emne.
- 153 *Tegnér*: den svenske digter Esaias T. (1782-1846). Versfortællingen »Axe!« 1822.
- 154 *Hundens Bid*: sml. »Den grimme Ælling«, hvor en tilsvarende episode afspejler A.s skræk for hunde.
- 155 *Troldmand*: rottefængerens fra Hameln ved Hannover (tysk lokalsagn). – *Nokken*: sml. n.t. s. 30.
- 156 *Stael-Holstein*: den franske forfatterinde Germaine de Stael, gift Holstein (1766-1817), forkæmper for romantikken og for den individuelle frihed. – *Charlotte Corday*: ung fransk kvinde (1768-93), som blev henrettet efter at have myrdet jakobineren Marat. – *Cachexie*: gr., sygelig ud-tæring (eg. ond tilstand). – *verstumpede*: ty., afstumpede.
- 157 *Les passions . . .*: fr., »Lidenskaberne er vinde, som får gang i vort fartøj, og fornuften er styrmanden som fører det. Fartøjet kommer ingen veg-